

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	VOŠ, SPŠ a SOŠ řemesel a služeb Strakonice, Zvolenská 934
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Miloslav Pileček
Telefon na ředitele	383 411 610, 734 252 662
E-mail na ředitele	pilecek@ssst.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Ing. Martina Gerčáková
Telefon	774 151 868
E-mail	gercakova@ssst.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Vlastimil Němejc, Mgr. Lenka Petrásková
Telefon	728 160 916, 602 651 329
E-mail	nemejc@ssst.cz, petraskoval@ssst.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	0	0
ZŠ - II. stupeň	0	0
8leté Gymnázium – (Prima až Kvarta)	0	0
6leté Gymnázium – (Prima až Sekunda)	0	0
SŠ – ostatní	34	795 včetně nástavbového studia
VOŠ	3	30
Celkem	37	825

Použité zkratky:

PPŠ – Preventivní program školy
MPP – Minimální preventivní program
RCh – Rizikové chování
NNO – Nestátní neziskové organizace
ŠMP – Školní metodik prevence
TU – třídní učitel

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Škola vznikla 1. 1. 2012 splnutím VOŠ a SPŠ Strakonice, Želivského 291 a SŠ řemesel a služeb, Zvolenská 934, Strakonice, tvoří ji tedy dvě oddělené budovy se svými zástupci pro výuku a několik dílen praktické výchovy.

Školu navštěvují žáci nejen místní, ale i z poměrně širokého okolí (Klatovsko, Písecko, Blatensko, Vimpersko, Českobudějovicko, Tábořsko...), je zde tedy velký počet dojíždějících nebo žáků ubytovaných na školních domovech mládeže.

Škola nabízí širokou škálu tříletých oborů, čtyřletých maturitních oborů a dvouleté nástavbové maturitní studium, dále tříleté kombinované studium VOŠ. Od školního roku 2019/2020 se na budově v Želivského ulici nachází odloučené pracoviště Střední zdravotní školy v Českých Budějovicích – čtyřletý studijní obor Praktická sestra.

2. Informace od pedagogů

Pedagogové si navzájem sdělují poznatky ve všech oblastech výchovy a vzdělávání našich žáků. S problémovými žáky je celý učitelský sbor seznamován na pravidelných poradách. Vyskytující se problémy jsou řešeny s rodiči za přítomnosti třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence, zástupce a ředitele školy.

Hlavním principem preventivní strategie je osvojování si základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou k odmítání všech druhů sebedestructivního chování, závislostí, šikany, projevů agresivity a v souvislosti s tím posilování vlastního sebevědomí, které při zdravém nastavení nedovolí přijmout znaky rizikového chování za vlastní. Prioritou je, aby prevence a zdravý životní styl byly nadále součástí školy, školních osnov, výuky jednotlivých předmětů i jakýchkoliv mimoškolních aktivit pořádaných školou.

3. Informace od rodičů

Pedagogičtí pracovníci se snaží úzce spolupracovat s rodiči žáků. Formou třídních schůzek dochází k osobnímu kontaktu, jsou nabízeny osobní konzultace, dále jsou informace týkající se prospěchu a chování sdělovány formou telefonickou, e-mailů, dopisů nebo prostřednictvím školního systému Edookit. Klasifikace a absence žáků je přístupná rodičům v elektronické podobě. Škola se snaží zapojit rodiče do akcí pořádaných školou, reagovat na aktuální změny a problémy ve společnosti. Podněty jsou průběžně zapracovány do navržených preventivních programů a stmelovacích aktivit.

4. Informace od žáků

Žáci v tomto věku jsou velice kritičtí k celému svému okolí a dokáží to často otevřeně říci. Především to, co se jim nelíbí, chybí jim motivace a zápal pro učení, jsou pasivnější nejen ve školních aktivitách, ale též v trávení volného času. Často se spokojí s průměrností až podprůměrností. Odráží se tady i fakt, že většina žáků si školu nevybrala sama, ale vybrali jim ji rodiče. Důležité jsou pro ně ve škole hlavně vztahy se spolužáky a vrstevníky, k dospělým/pedagogům bývají spíše nedůvěřiví, ale při vstřícném a otevřeném jednání oceňují i možnost svěřit se a rádi jí někteří využívají. To je velmi přínosné pro včasné podchycení a případné zamezení, rozšíření a stupňování znaků daného rizikového chování.

K užívání návykových látek mají velkou toleranci, více jak polovina již experimentovala s drogou a přivedla je k tomu především zvědavost a příležitost plynoucí z nových kontaktů a větší volnosti. Poměrně vysoké procento žáků na SOŠ kouří, pije alkohol a užívá marihuanu, na SPŠ je toto procento výrazněji nižší, obecně rozšířené je ale užívání energetických nápojů, kávy, nikotinových sáčků a látek s psychostimulačními účinky (např. kratom). Touto informací se dokonce velmi rádi pochlubí. Ukazuje se čím dál více, že rodiče ztrácí kontrolu nad chováním svých dětí. Dostupnost drog je pro ně relativně snadná. Další převažující oblastí je též rizikové sexuální chování spojené s předčasným zahájením sexuálního života, rizika sextingu a s tím spojené kybershikany, a zároveň problematika genderové ideologie, tolerance k experimentování a nejistota v uvědomování si vlastní, nejen sexuální identity. Velkým problémem nadále u mladých zůstává užívání tzv. virtuálních drog a dostupné sázení.

Žáci spolupracují přiměřeně svému věku, pronikají do světa dospělých a chtějí, aby tak s nimi bylo zacházeno, s typickými projevy chování dané věkové skupiny, mají rádi hodiny, při nichž mohou diskutovat sami o sobě, své třídě a mohou se kriticky vyjádřit bez obav z negativních postojů ze stran pedagogů. Získávají okamžitou zpětnou vazbu od spolužáků a vyučujících. V předchozích letech se též měli možnost vyjádřit v online anonymních dotaznících, jejichž součástí byla i oblast poradenství, primární prevence, spolupráce s třídním učitelem a vztahy v kolektivu. Nadále probíhají u prvních ročníků sociometrická šetření s následným vyhodnocením a konzultacemi výsledků s oblastním metodikem prevence. Zástupci tříd mají možnost se pravidelně setkávat na žákovské radě se zástupci jednotlivých škol. Na budově SPŠ funguje též volně přístupná schránka důvěry pro anonymní ohlášení, podněty apod.

Žákům jsou otevřené konzultace u pedagogů, výchovných poradců a školního metodika prevence, volnočasové aktivity ve škole i na domovech mládeže, kde se žáci mohou aktivně zapojit do programu, iniciovat další akce, diskutovat o pro ně aktuálních tématech, konzultovat a řešit své problémy se školou, vztahy, závislostmi apod.

5. Hodnocení PPŠ minulého školního roku

Preventivní aktivity proběhly v plánovaném rozsahu, některé další byly do harmonogramu školního roku zařazeny dle aktuální situace a potřeb. Podařilo se v září a říjnu uskutečnit tři adaptační kurzy pro všechny 1. ročníky na SPŠ a dva na SOŠ (třídy 1KD a 1KČVT). V rámci výuky bylo realizováno několik preventivních programů, např. na podporu demokratického myšlení, duševní hygieny, finanční gramotnosti, prevence závislostí, šikany, trestného jednání.

Pro všechny 1. - 3. ročníky (+ SZŠ) byl realizován dvoudenní program primární prevence ve spolupráci s externími lektory, kde žáci absolvovali přednášky a besedy na různá témata (poruchy příjmu potravy, závislosti, sex, AIDS, vztahy, šikana a kyberšikana, rasismus a předsudky, netolismus, fakenews atd.) a aktivity na stmelování kolektivu a budování vztahů. Dále se během roku naše škola účastnila několika sportovních akcí a soutěží, probíhaly mimoškolní aktivity na podporu stmelování kolektivu a budování otevřené přátelské atmosféry (Suitday, Valentýnský den, Projektový den, Zahradní slavnost atd.). Čtvrté ročníky se účastnily trestního jednání u Okresního soudu. Škola pokračovala se zapojením v programu DofE, který též má za cíl aktivizovat studenty a pomoci v rámci primární prevence, a v projektech mezinárodní spolupráce Erasmus+. Vše je součástí Závěrečné zprávy PPŠ 2023/2024.

Proběhla také školení pedagogů (kurz první pomoci, wellbeing a prevence syndromu vyhoření) a ŠMP v oblasti duševní hygieny a duševního zdraví.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Hlavním cílem v oblasti prevence je zapojení všech pedagogických pracovníků a snaha optimalizovat sociální klima ve škole. Všechny aktivity v prevenci rizikového chování se tak stávají součástí školní kultury. Škola by měla být místem, kde nebudou dostupné drogy, alkohol a jiné omamné látky a kde se žáci i pedagogičtí pracovníci budou cítit bezpečně. Zároveň zde bude zvyšována informovanost a odolnost žáků vůči rizikovému chování, žáci mají být vedeni ke správným postojům vůči zátěžovým situacím a problémům.

Prevence RCh u žáků se zaměřuje na aktivity v oblastech prevence:

- a. násilí a šikanování, kyberšikana, manipulace
- b. záškoláctví, předcházení školní neúspěšnosti a předčasnému ukončení vzdělávání
- c. kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování
- d. xenofobie, rasismu, antisemitismu
- e. užívání návykových látek (včetně kouření a alkoholu), anabolik, medikamentů a dalších látek

- f. netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling)
- g. diváckého násilí
- h. komerčního sexuálního zneužívání dětí
- i. rizikového sexuálního chování, experimentování
- j. sekt a sociálně patologických náboženských hnutí
- k. onemocnění HIV/AIDS a dalších infekčních nemocí souvisejících s užíváním návykových látek a rizikového sexuálního chování
- l. prevence neplánovaného těhotenství a interrupcí
- m. nebezpečí poruch příjmu potravy
- n. syndromu týraných a zneužívaných dětí

Dalšími cíli je poskytnutí dostatečného zázemí či nabídky dalších aktivit k trávení volného času v prostorách školy či domova mládeže (o přestávkách, poledních pauzách, po škole): kroužky, mimoškolní aktivity, vybavení pro sport a společenské hry... Dále podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, odstraňování nevhodného chování mezi žáky, posilování pozitivních vztahů mezi nimi a aktivní spolupráce s rodiči žáků, otevřenost vůči veřejnosti.

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Minimální preventivní program je zaměřen na všechny žáky naší školy. O MPP jsou informováni všichni pedagogové prostřednictvím interního informačního systému, rodiče prostřednictvím webových stránek školy.

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

- a) Každý pedagog svým osobním příkladem je žákům vzorem plněním svých každodenních povinností a zodpovědným životním stylem.
- b) V učebních předmětech, kde je to možné, vyučující rozebírají a upozorňují na RCh (např. OV, OBN – osobnost, kriminalita, drogy, zdravý životní styl, ZPV, CHE – toxické látky, ZDR, TEV – životospráva apod.).
- c) Pedagogičtí pracovníci budou věnovat pozornost optimalizaci sociálního a psychického prostředí školy, předcházení školní neúspěšnosti, všestrannému rozvoji osobnosti žáků, zvýšenou pozornost budou věnovat žákům s rizikovým chováním a žákům, kteří by se mohli stát obětí jedinců s projevy rizikového chování.
- d) Pedagogové budou sledovat projevy zneužívání a ohrožování při využívání sociálních sítí, návykových látek a ostatní projevy rizikového chování (šikanování, vandalismus, agresivita ve všech svých podobách, rasismus, kriminalita, alkoholismus, kouření a další) a navrhnout cílená opatření.

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCh

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Trauma respektující přístup	5		Akademie SOFA, s.r.o	10
Podle aktuální nabídky a potřeby				

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence RCh

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Setkání jihočeských metodiků	5	22. 10. 2024	Mgr. Hynek
Krajská konference primární prevence RCh JK	10	18. – 19. 9. 2024	KÚ JK
Kurz krizové intervence	32	Listopad 2024	KÚ JK
Podle aktuální nabídky a potřeby			

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Pedagogové problémy vzájemně konzultují a negativní jevy okamžitě řeší ve spolupráci s vedením školy. Metodik prevence předává informace ze seminářů formou ústní informace, elektronicky prostřednictvím školního systému Edookit, interním informačním systémem nebo uložení/vyvěšením materiálů ve sborovně školy.

Metodik prevence bude spolupracovat v první řadě s třídními učiteli a výchovným poradcem. Dále se složkami, na které se může obrátit o odbornou pomoc a radu při řešení aktuálních problémů a dalšími, které jsou zahrnuté v PPŠ při plnění jeho funkce v rámci organizace minimální prevence.

Počty pedagogických pracovníků	Celkem:81	Podílející se aktivně na prevenci	Nepodílející se aktivně na prevenci
Vedení školy	5	1	4
Učitelé	60	12	48
Vychovatelé	10	2	8
Mistři odborné výchovy	29	0	29

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce

- Informace o činnosti ŠMP včetně kontaktů a konzultačních hodin jsou uvedeny na webu školy, záložka Poradenství.
- Jméno ŠMP a kontakt je rodičům oznámen na třídní schůzce a prostřednictvím Edookitu.
- Jméno ŠMP, kontakt, číslo kabinetu a možnosti konzultací jsou vyvěšeny na nástěnkách ve škole (budova SPŠ 1. patro, budova SOŠ druhé schodiště, 2. mezipatro) a u vstupu do školy.

2. Aktivity pro rodiče v oblasti prevence

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Informační nástěnka, Edookit, web školy, kontakty na odborníky	celoročně	ŠMP
Nabídka materiálů o prevenci RCh	celoročně	ŠMP
Konzultační hodiny	celoročně	VP, ŠMP

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

<u>Název aktivity</u>	Datum konání	Vedoucí programu
Pravidelné třídní schůzky (prezenčně nebo online), informace v Edookitu, průběžné informování o RCh	V průběhu roku	TU + vedení školy
Dny otevřených dveří + oslava výročí založení SPŠ	9. 11. 2024 14. 12. 2024 15. 1. 2025 29. 1. 2025	Náborová komise (a všichni pedagogičtí pracovníci školy, žáci)
Burzy škol: Vimperk, Jindřichův Hradec, Tábor, Klatovy, Blatná, Písek, Strakonice, Prachatice, Třeboň	Podzim 2024	Náborová komise, vybraní učitelé, žáci
Prezentace školy: Vzdělání a řemeslo, burzy škol	Podzim 2024	Vybraní učitelé, žáci
Konzultační hodiny TU, ŠMP, VP a dalších pedagogů	Vyvěšeno na jednotlivých kabinetech či webu školy	TU, ostatní učitelé, VP, ŠMP

III. PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PPŠ

Jméno a kabinet ŠMP se žáci dozví od svého třídního učitele v rámci třídnických hodin, na webu školy, žáci 1. ročníků na adaptačních kurzech. Je umístěno na nástěnce prevence v jednotlivých budovách.

Poradenské organizace (další viz příloha Seznam kontaktů pro pomoc žákům i rodičům)

728 469 494 – Krizové a kontaktní centrum

383 321 704 – Pedagogicko-psychologická poradna – pobočka Strakonice

116 111 – Linka bezpečí (pomoc mladým lidem v těžkých situacích)

241 484 149 – Linka důvěry Dětského krizového centra (pro děti týrané, zneužívané a zanedbávané)

386 350 475 – Linka pro ženy a dívky (poradna v ČB)

800 111 113 – Linka vzkaz domů (dítě na útěku)

286 881 059 – Linka řešení šikany

2. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí vzdělávacích programů

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (předávání informací)	Učitel
OBN, Psychologie, Ekonomika	Člověk v lidském společenství, životní styl, efektivní komunikace Základy etiky, hodnotová orientace, posilování sebevědomí Úloha náboženství, možnost zneužití duchovní závislosti (sekty) Porušování lidských práv, sociální konflikty	Učitelé OBN,TEV, EKO
Odborné předměty	Problematika toxikomanie Hygiena a životospráva, Enviromentální vzdělávací a výchovné programy	Učitelé odborných předmětů

3. Jednorázové akce

1. ročník

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Realizátor
Dvoudenní/jednodenní adaptační kurzy pro 1. ročníky SPŠ a SOŠ, září/říjen prožitková aktivita, tmelení kolektivu, předávání informací, preventivní aktivity	TU + ŠMP
Šikana, kyberšikana a virtuální život – průběžně Prevence závislostí (PC hry, kouření) – průběžně Diagnostika třídního kolektivu („Klima třídy“, „Odhalení rizikových oblastí“) – únor 2025	Výchovný poradce, ŠMP, TU
Preventivní programy dle aktuální situace a nabídky, třídnické hodiny – průběžně (program o svobodě, zdravém sebevědomí, fake news, prevence závislostí, šikany, antisemitismu, duševní zdraví atd.) – předávání informací + prožitkové aktivity	ŠMP, TU Učitel OBN
Policie ve škole – prevence kriminality	Ing. Cuták

2. ročník

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Realizátor
Preventivní programy dle aktuální situace a nabídky, třídnické hodiny – průběžně (program o svobodě, zdravém sebevědomí, fake news, prevence závislostí, šikany, antisemitismu, duševní zdraví atd.) – předávání informací + prožitkové aktivity	ŠMP, TU
Týdenní pobytový lyžařský kurz	Učitelé TV a OBN
Policie ve škole – prevence kriminality	Ing. Cuták

3. ročník

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Realizátor
Preventivní programy dle aktuální situace a nabídky, třídnické hodiny – průběžně (fake news, prevence závislostí, šikany, antisemitismu, duševní zdraví atd.) – předávání informací + prožitkové aktivity	ŠMP, TU
Týdenní pobytový turistický/cyklistický/vodácký kurz	Učitelé TV a OBN
Policie ve škole – prevence kriminality	Ing. Cuták

4.ročník, 2PO

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Realizátor
Trh práce, kariérové poradenství (listopad/prosinec) – předávání informací + prožitkové aktivity	ÚP, učitel EKO
Xenofobie, návštěva jednání u okresního soudu (trestní jednání, dle možností soudu)	Soud, učitel OBN ŠMP
Semináře o duševní hygieně (prevence duševního zdraví) (únor/březen) – předávání informací + prožitkové aktivity Přednášky o osobních financích (únor/březen) – předávání informací + prožitkové aktivity	ŠMP, učitel EKO
Policie ve škole – prevence kriminality	Ing. Cuták

4. Volnočasové aktivity pro žáky

Sportovní akce pořádané ve škole a ve spolupráci s ostatními školami ve Strakonicih:

- SŠH v atletice, basketbalu, volejbalu, fotbalu, halové kopané, florbalu, plavání atd.,
- vánoční turnaj ve floorbalu (celá škola SPŠ), sportovní den na venkovním areálu STARZ (červen) pro celou školu.

Sportovní hry pro zájemce ze všech ročníků, pingpong ve škole, posilovna.

Kroužek robotiky, CNC programování a modelování v Inventoru každou středu.

Nabídka volnočasových aktivit na domově mládeže, setkávání se ŠMP, jejichž náplní jsou zábavné poznávací a sebepoznávací aktivity, posilování volných vlastností, motivace k aktivitě a osobní zodpovědnosti, zvaní inspirativních hostů, prevence rizikového chování, zapojení peer vzdělávání a peer prvku do fungování primární prevence na škole, rozšíření konverzačních aktivit pro ukrajinské žáky, podpora dobrovolnictví.

Sportovní a kulturní akce pořádané na domovech mládeže.

Zapojení do mezinárodních projektů Erasmus+ s německou partnerskou školou a se slovenskou partnerskou školou.

Program DofE – individuální podpora rozvoje jednotlivce ve zvolených činnostech a aktivitách (pohybová, dovednostní a dobrovolnická) a následné týmové aktivity při společné expedici.

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE

- Besedy a přednášky dle aktuální nabídky.
- Exkurze a výlety dle aktuálních možností a opatření.
- Aktivita na domovech mládeže.
- Program DofE pro žáky.
- Projektové dny
- Aktivita na vytváření pozitivního klimatu školy: Den bláznivých bačkor, Valentýnský den, Suit day atd.

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Škola je členem Hospodářské komory a několika profesních svazů. Na velmi dobré úrovni jsou vztahy s podnikatelskými subjekty v regionu, školami ve městě i samotným vedením města. Studentské mimoškolní aktivity i program DofE má za cíl též vzbudit zájem studentů o místní komunitu, fungování místních neziskových organizací a veřejného života na komunální úrovni.

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

O každém výskytu projevu rizikového chování je veden záznam u ŠMP nebo VP. Všechny akce související s plněním PPŠ jsou též evidovány. Průběh aktivit a akcí je hodnocen vzájemně mezi pedagogy. Celkové zhodnocení a vykazání je uvedeno v Závěrečné zprávě o plnění PPŠ, v roční zprávě školy a průběžně zaznamenáváno ve zprávách z konání akcí v interním školním systému.

VII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP		Ing. Miloslav Pileček
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		Ing. Martina Gerčáková

Přílohy PPŠ: Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
Krizový plán školy
Odpovědnost při vzniku krizové situace
Strategie předcházení školní neúspěšnosti
Školní preventivní program proti šikanování